

„Edinost“

haja enkrat na dan, razen nedelj in
svetnikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnine anuša:

za celo leto 34 kron
za pol leta 12 „
za štiri leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na o-
ročno brez priložne naročnine se uravn-
ja nazaj.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
stojne številke po 6 stotink (3 avč.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 avč.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom.
Poslana, oamrtne in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi

Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu.
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglaš
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molia
štev. 3, II. nadst.

izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Andrej Marija Šterk.

Dijeteza tržaško-koperska je osiročena. Danes predpoludne ob 9. uri je zatisnil svoje trudne oči naš viši pastir, naš mili vladika **Andrej Marija Šterk**.

Srcem, polnim odkrite žalosti stojimo ob njegovem mrtvaškem odru. Nekaj neizmerno tragičnega je bilo v življenju tega odličnega moža, tega visokega cerkvenega dostojanstvenika. Po milini in dobroti svojega srca je bil kakor poklican, da bo delil blagoslov vsem in da bo osrečeval vseh okolo sebe! V upravnih idejni plemenitosti svoji mu je mila duša hrepenela po tem, da bi zadovoljeval na vse strani: pravi apostol medsebojnega miru. Vedno, vsikdar, ob vsakem koraku in v vsakem položaju je danes preminoli vladika hotel dosežati le dobro. A kako redko — tu mislimo zlasti na njegovo vladikovanje v Trstu — so mu vspehi odgovarjali blagi želji in plemenitemu namenu. . . .! Večkrat nam je bila prilika, da smo ga čuli milo jadikovati radi težkih borb, ki jih je moral biti. . . . In navadno — brez zmage! To je tisto tragično v življenju pokojnega vladike zadnjih let. . . .!

Često je sezal predaleč v svoji — dobroti in milini. Sam blag in mil, je menil, da tudi druge pridobi z dobroto, milino, vstrpljivostjo in popuščanjem. Motil se je. Ta zmoti mu je bil vir mnogemu trpljenju, nemiru. . . .! Onih drugih, katere je hotel potolažiti z dobroto, ni pridobil. Usodna zmoti je bila v nadi, da ljudij zlobnih sre pridobi z dobroto. . . .! Usodno so se sukale stvari. Saj smo videli: vsakemu napadu je sledil nov dokaz dobrotnosti in odjenljivosti, a vsakemu takemu dokazu — nov napad! A duša prejasnega pokojnika je krvavela o tem, vspricho take nevspešnosti najplemenitejšega prizadevanja. Bilo je nekega dne tam v spomladi, ko se je pisec tega nekrologa pogovarjal s pokojnim vladiko o njegovih težkih bojih, o razoranih razmerah v našem Trstu. In takrat je sklenil roki, milo potožil — da je rezalo v dušo — ter priznal: Mej tem, ko si brezvspešno prizadevam, da bi pridobil jedne, pa me ne umejejo drugi in se mi odtujejo!

S tem lastnim priznanjem pokojnika je povedano z jedno potezo, da pokojnik je bil premil, preblag, preplemenit za take zdivjane razmere kakor so v Trstu. Njegovo dobrotnost in milino so **njegovi in naši sovražniki** — oni, katere je hotel premagati z dobrotnostjo sre — smatrali za slabost. In postajali so agresivnejši od dne do dne — proti njemu in — proti nam!! In na naši strani, kjer so mu bili verniki resnično udani iz vsega srca — so z žalostjo gledali to brezupno borbo pokojnega vladike z ljudmi zlobnega srca, to prizadevanje, da bi potolažil njih, o katerih smo vedeli vsi, da se nočejo dati potolažiti!

In ti ljudje so bili ob enem: sovražniki cerkve, sovražniki pokojnega vladike in sovražniki — naši: naši krvi, našemu rodu, našemu pravu! In dostikrat, da: skoro navadno so se najhuje zaletali v pokojnega **Andreja Marijo** takrat, **ko so preko njega hoteli zadeti nas!** V tej borbi, v tem prizadevanju, da bi cerkev ponižali v orožje proti najzvestejim vernikom, si je neizprosni sovražnik znal pridobiti pomočnikov tudi med njimi, ki bi morali svojemu vladiki stati ob strani, kakor sinovi očetu, ko mu preti nevarnost. . . . A vladika je vstrajal v svoji dobrotnosti.

To je često ozlovoljalo na naši strani! Ljudje, ki so z mlekom matere prejeli v srce čut udanosti in zvestobe do cerkve in nje knezov, so često postajali zbegani, ker si niso mogli tolmačiti dobrote, kjer bi bila le energija na svojem mestu! To je bilo tudi povod, da je često tudi na tem mestu — kakor odmev čutstvomana med narodom — pala beseda graje. . . . A vsikdar z najboljšim namenom, vsikdar z željo, da bi pomagali dobri stvari, sebi in — Njemu!

Sedaj je izvojeval to življenje — boj, trpljenje: žrtev svojih plemenitih namenov. Slovenski verniki pa stojè ob njega mrtvaškem odru v resnični, pristni, globoki žalosti in dušo jim polni le zavest, kako je blagi pokojni nosil v sreču njih, vseh nas; kako Mu je v duši plamenila ljubezen do lastnega rodu-trpina, kako koperneča Mu je bila želja, da bi videl svoj rod ob pragu srečnejših dni: odrešenega, svobodnega, zdravega in krepkega na duši in na telesu.

Združeni slovenski verniki se tope v solzah ob mrtvaškem odru blagopokojnega **Andreja Marije** in molijo združeni: *večni mir in pokoj Njegovi plemeniti duši! Blagoslovljen bodi Njegov spomin med nami vsikdar in za vedno!*

Pokojni **Andrej Marija Šterk** se je rodil dne 28. novembra 1827. l. v Volovskem, je bil torej v 74. letu svoje dobe. Po dovršenih gimnazijskih in bogoslovnih študijah je bil posvečen dne 24. septembra 1853. l. v mašnika; naslednjega leta, 1854., je bil nameščen kakor kapelan v Opatlju, od kjer je l. 1855. prišel v iste lastnosti k »jezuitski« cerkvi v Trst. L. 1857. je postal stolni vikar pri sv. Justu in je istočasno tudi poučeval zgodovino v tržaškem semenišču. L. 1861. je napravil župniško skušnjo in bil leta 1866. imenovan župnikom v Lovrani. Leta 1880. je postal stolni kanonik v Trstu, dve leti za tem stolni župnik in l. 1885. kapitu-
larni dekan istotam.

Dne 25. januarja 1894. l. imenoval ga je cesar škofom krške škofije, dne 18. maja istega leta pa je papež potrdil to imenovanje; dne 24. junija je bil v Trstu posvečen krškim škofom, dne 26. avgusta 1894. pa v Krku instaliran.

Že dve leti potem, t. j. dne 1. junija 1896. l., ga je cesar imenoval škofom tržaško-koperske škofije; dne 25. istega meseca sledilo je temu imenovanju papeževo potrjenje, na kar je bil pokojni **Andrej Marija Šterk** dne 8. septembra v Trstu slovesno instaliran škofom tržaške, dne 18. oktobra pa v Kopru škofom koperske škofije. — Umrli je danes, ob 9. uri zjutraj v Trstu.

Omeniti nam je še, da se je pokojnik v prejšnjih časih, — v prvih časih preporajanja v Istri — aktivno udeleževal naših narodnih borb in je bil več časa deželni poslanec naše stranke v družbi s prvoboriteljem narodne stvari v Istri, z drom. D. Vitezićem.

Fiat applicatio.

VIII.

(Glej »Edinost« od dne 3. sept.)

V dosedanjih člankih smo izvajali, kako neznosne so razmere v pokrajini istrski, toliko v vsem javnem življenju, kolikor v deželni zastopi, v deželnem zboru. Povdarjali smo, da take razmere, nevedne pravne in civilizirane, najmanj pa konstitucionalne države, ne pomenjajo le vnebovpijoče krivice našemu življu, sestavljajočemu večino prebivalstva, ampak da so pogubne za javno blaginjo sploh, brez razlike narodnosti. In sicer zato: ker delu za javni interes odtežajo celo vrsto izbornih delavnih moči, ker ne dopuščajo, da bi naravne sile v deželi prišle do veljave in razvoja, ker zastrupljajo čustva in s tem uničujejo predpogoje razvite dežele: medsebojne odnose, mir v deželi! Zlasti razmere v deželnem zboru — kakor jih večina v tem zastopu proračunjenost ustvarja, ohranja in vzdržuje — so pravi destruktivni element, ki pogubno, razdirajoče in zastrupljajoče vpliva na vse razmere, na vse javno življenje v deželi. A ravno tako, kakor deluje pogubno, bi lahko — tako smo povdarjali — delovalo pomirljivo in blažilo na razpaljene duhove v deželi! Ta svoja izvajanja v zadnjem članku smo zaključili z izjavo: da dosedanje postopanje v deželnem zboru istrskem pomenja zločin na javnem miru v deželi, torej zločin na koristi vsesкупnega prebivalstva. Potem smo si stavili ta-le tri vprašanja: Je-li nade, da signori iz večine v doglednem času pridejo do tega spoznanja? In: je-li ta večina edini krivec? Nima-li morda sokrivcev?

Na prvo vprašanje odgovarjamo hitro z odločnim — ne! To menenje svoje opiramo na mnogoletne skušnje, na temeljito poznavanje oseb in njih navedb, osebno pa na dejstvo, da tu posreduje razjedajo edino le narodna srditost in politični cilji — torej vsaj kolikor toliko etični motivi —, ampak da v tem srditem boju igrajo veliko ulogo prav prav umazani motivi — motivi najgrše sebičnosti oseb in klik. Elementom, ki divjajo v deželi, drzno gaze vsako pravo svojega bližnjega, gre za — kruh, seveda za debel, bel, masten kruh, ki si ga pečejo v peči svojega gospodovalstva v deželi... Ta prepričanje oziramo do izvestnih ljudi, ki morejo le v takih razdrevih in kričevih razmerah vspevati in se rediti ob — žuljih družih! Čim pa delujejo taki umazani motivi, čim je tudi lastna korist motor, ki goni delovanje oseb in klik, potem ti ne treba biti Bog vedi kakov psiholog, da boš umeval, da v takih življih ne more prevladati boljše spoznanje. Kamo-li da bi mogli pričakovati pri njih toliko moralne, da bi izvajali tudi primeren sklep, oziroma, da bi se začeli zavedati, kako nemoralno je to, ako kdo javne posle upreza v jarm svojega zasebnega interesa in jih — zastruplja! Od takih življenj ni pričakovati, da bi se upognili! Take življe treba le — zlomiti!! Toda, kaj več o tem o priliki.

Je-li pa ta večina edini krivec? Ne! Ima-li sokrivcev? Da! Kdo je sokrivec? Saj ga poznamo vsi: vladni zistem v Primorju! To je tisti zistem, ki se fanatično drži pogubne tradicije starih birokratov — tradicije, da se morata vzdržati italijansko nadvalde in videz italijanskega značaja dežele v izrečni ta namen, da bi s to fikcijo dušili žive narodne organizme in naravne moči, rastoče iz resničnih etnografskih razmer. Ljudje prihajajo in odhajajo, včasih se tudi za njanso spreminja melodija, ali tekst pesmi je vedno isti. Vladni zistem je sokriv, da se v deželi istrski razmere, ki so malo podobne rednim, pravnim in človeškim; vladni zistem je sokriv, da so v deželnem zboru istrskem razmere, ki nimajo niso podobne — evropskim. Vladni zistem je sokriv, da se v deželnem zboru gazi parlamentarno načelo, da je manjšina brez vsacega varstva, da v tem deželnem zboru nedostaja najpotrebnejega — kontrole, da se izključajo od dela ljudje, polni sposobnosti in najboljše volje za delo, in da je zbok tega ta deželni zastop podoban mlinu, ki silno ropoče, a ne — melje. Gg. predstavitelji tega sistema vedo najbolje, koliko zakonskih načrtov, vsprejetih od tega deželnega zbora, a ne dobivših cesarske sankcije, leži v arhivih in spi spanje — kričevnega! In to zato, ker jih ni sestavljala skrb za javno blaginjo, ampak je njihovu porajanju vsikdar kumoval le ozir do strankarske koristi in koristi klike.

Da: tudi na kričevih razmerah v deželnem zboru je sokriv — zistem, od nekdanj vladajoči v našem Primorju.

(Zvršetek pride.)

Biskup Strossmayer in zavod sv. Jeronima v Rimu.

V Zagrebu, 6. septembra.

(Dalje.)

Biskup je dobro računal, kar je v znamenje, da je budnim očesom sledil razvijanju vprašanja svetega Jeronima. V letu trinajdesedemdesetem, ko je predlagal, da se dohodek kapitlja sv. Jeronima poboljša, je imel sv. Jeronim dohodek brutto 56 tisoč lir na leto. Ta dohodek je prihajal večinoma od hiš, ki jih je hospice posedoval v Rimu. Ta dohodek je do leta 1890. narasel preko 70.000 lir, a sam kardinal Vanutelli trdi, da zavodu sv. Jeronima, vzlic vsej dragi upravi, kakoršna je bila ostaja, čistih letnih 30.000 lir. Biskup je dobro računal, da bi se s preobrazbo kapitlja, kakor jo je predlagal on, in z osnutjem kolegija za duhovnike, čisti dohodek zavoda povečal. Bilo bi torej dovoljnih sredstev, da se osnuje zavod, kakor ga je biskup nameroval. Tak zavod bi bil brez dvoma jako znamenit in velike koristi, kakor sta tudi za Nemce v Rimu slična zavoda: Anima in Campo santo. Tu bi mladi svečeniki, ki imajo veselje za delo, nahajali široko polje za preiskovanje naših starin, imeli bi prilike večje nego kje drugje, da se temeljito pouče v arheologiji, paleografiji, diplomatiki in zgodovini, da niti ne govorimo o bogoslovnih disciplinah in o filozofiji, katere znanosti imajo v Rimu najznameniteje učitelje. No, mnogi biskupi niso vidjeli te koristi — izlasti oni iz Dalmacije — ki bi bili raje imeli v Rimu seminarij za kandidate svečeništva, nego pa zavod za svečenike. Zato so predlogi biskupa Strossmayerja naleteli na zapreke — in vprašanje zavoda se ni rešilo.

V letu 1890. je došel biskup osebno v Rim v spremstvu Račkega, pa se je, poleg drugih opravil, živo zavzel — toliko pri kardinalu Vanutelliju, kolikor pri sv. Stolici sami —, da se vprašanje zavoda povoljno reši. No, to vprašanje je ostalo viseče. V početku so se izgovarjali, da treba čakati, dokler se nadbiskupska stolica v Zagrebu popolni, ker bo nadbiskup zagrebški imel na vsaki način jako važno besedo v tem vprašanju. Potem so prišli od strani kapitlja z novimi predlogi, da se zavod sv. Jeronima jednostavno odpravi, kapitelj da se pridržijo te forme, kakor je sedaj, a od preostalih dohodkov naj se v Germaniku vzdržava iz vsake dijeceze po jeden gojenec. Črnčič se je najodločneje uprl temu predlogu. »Kaj tacega more svetovati le, kdor ni — Slovan, ni — Hrvat! Tako snuje samo neprijatelj našega naroda in te naše cerkve« — pravi on v nekem pismu do biskupa (od 14. februarja 1895.)

(Zvršetek pride.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 17. septembra 1901

Zabranjeni shodi v stvari zavoda sv. Jeronima. Hrvatski listi poročajo, da je deželna vlada v Zagrebu razposlala vsem velikim županom ter mestnim načelnikom v Zagrebu, Varaždinu, Osijeku in Zemunu naredbo, s katero jim ukazuje, da je shode v stvari hrvatskega zavoda sv. Jeronima v Rimu brez pogoja prepovedati, in to brez razlike, ali se imajo shodi vršiti pod milim nebom ali se pa v zaprtih prostorih. Hrvatski listi svetujejo seveda onim, ki so mislili prirediti shode, naj ne trošijo brez potrebe časa in denarja, ampak naj svoje pismene izjave dološljeje hrvatskim opozicijskim glasilom.

Stara — avstrijska pesem. Ali v tem slučaju je posebno kričeča. Italijanska vlada jemlje pod svojo zaščito ljudi, ki so zločinski napali tujo last, ki je slučajno last — avstrijskih podanikov. Avstro-ogrška vlada — bodi nam dovoljeno tako reči, ker mislimo na grofa Goluchowskega — pa reagira na storjeno nasilje in čuva interes lastnih podanikov s tem, da maši usta prav tistim podanikom. Kaj tacega je pač le pri nas možno.

Tudi »Piccolo« beleži rečeno odredbo hrvatske vlade in se je — veselil. To so liberalci!! Da — za-se! Ali ko marširajo proti

drugim, jim je družba državnih pravdnikov in redarjev najljubša.

Isti »Piccolo« pa priobčuje tudi s kislim obrazom, da knez nadškof Posilović v Zagrebu tolaži, »da je vprašanje sv. Jeronima že rešeno, in čim se potolažijo duhovi, se papežev breve izvede v polni meri.« Tudi »Agramer Tagblatt« izvaja na uvodnem mestu, da o tem ne more biti niti govora, da bi se papežev breve umaknil. Z vso mironostjo da smemo pričakovati, da papeževa stolica preskrbi veljavo svojemu brevu-u.

Pogreb Mac Kinleya. Predvčerajšnjim so prenesli truplo Mac Kinleya iz vile, kjer je umrl, v mestno palačo v Buffalo. Prenos trupla se je izvršil ob največjem dežju. Za krsto so stopali predsednik Roosevelt, senatorji in generali. Sprevod je bil zelo priprost in brez vsacega sijaja. Včeraj zjutraj so prenesli truplo na kolodvor, odkjer se je vlak odpeljal proti Washingtonu. V istem vlaku se je odpeljal tudi predsednik Roosevelt.

Mac Kinleyev naslednik. Le roi est mort, vive le roi! — Nesrečni predsednik Združenih držav leži še na mrtvaškem odru, a že je pozornost vsega sveta obrnjena na njegovega naslednika, Teodorja Roosevelta. Da-si razmeroma mlad, — le nekaj nad 40 let mu je — ima Roosevelt v političnem življenju vendar že tako markantno minolost, da je s precejšnjo gotovostjo mogoče sklepati o njegovi vladni, ki bo, po določilu američanskih ustavnih zakonov, trajala do 1. 1905. Rooseveltovi politični nasprotniki, poznajoči njegove izredne zmožnosti, hoteli so ga napraviti politično neškodljivega s tem, da so ga bili prisilili, da je o zadnjih volitvah kandidiral za predsednikovega narcestnika. Bali so se namreč, da bi prej ali slej mogel postati nevaren tekmeec Mac Kinleyu, vsled česar so ga prisilili, da je prevzel podpredsedniško mesto. Kakor tak je imel nalogo predsedovati senatu in v takem položaju ne bi se mogel izkazati politično. Previdnost pa je hotela drugače in Roosevelt je došel, predno so pričakovali njegovi politični nasprotniki in on sam, na predsedniško mesto. Roosevelt bo sicer, kakor je bilo od njega pričakovati in kakor je zatrdil tudi o priliki svoje prisega, nadaljeval Mac Kinleyevo politiko neizpremenjeno. A ravno to, da bo nadaljeval to politiko, kakor jo je bil pričel Mac Kinley, pomenja, da politika Združenih držav z nastopom Roosevelta spremeni svoj kurs. Roosevelt je namreč popolnoma imperijalističnih nazorov. On je navdušen pristaš imperijalistične politike. Nekdaj so Združene države živele le sebi in niso mislile na to, da bi posezale v svetovna vprašanja, s katerimi se bavi visoka mednarodna politika. V novejših časih pa so vsprejele takomenovano imperijalistično politiko, to je: posezati so začele v vsa svetovna vprašanja in hočejo, da se v vseh takih vprašanjih čuje njihov glas in se varujejo — njihovi interesi. To je politika neprestanega večanja lastne moči in povspesevanja lastnih koristi na račun drugih. Ta politika je izzvala vojno med Združenimi državami in Španjo, ta politika se je posebno intenzivno pojavljala ob kitajskem vprašanju. Kdor je sledil fazam v trdovratni borbi med evropsko in kitajsko diplomacijo, je gotovo opazil, kako je zastopnik Združenih držav večkrat križal račune vseh drugih diplomatov in kako so Združene države neredko imele svoje posebno menenje, katero so skušale uveljaviti z vso trdovratnostjo zagrižene imperijalistične politike.

Navdušen apostol take politike je tudi novi predsednik Združenih držav američkih, dočim se je pokojni Mac Kinley, ko je z vojnjo proti Španji zavoljo Kube in s privojenjem Filipin sledil politiki imperijalistični, bolj pokoril javnemu menjenju, nego pa lastnemu sreću. Tako si je tudi tolmačiti, da je Mac Kinley v zadnje čase začel opuščati imperijalistično politiko ter začel svojo pažnjo obračati bolj na narodno-gospodarsko polje. Mac Kinley je bil v prvi vrsti narodnogospodarski politik, medtem ko je Roosevelt izključno politik in militarist. Roosevelt je že v minolosti imel posebno skrb za razvoj mornarice in vojske. On bo skrbel za to, da pridobi Združenim državam čim močnejši upljev o reševanju svetovnih vprašanj ter da bodo iste zavzemale odlično mesto med drugimi vesilami.

Do novejših časov so se evropske države vznemirjale le radi silnega navalga gospodarske konkurence — na polju industrije in velike trgovine — od Amerike sem! Odslej pa bodo morale računati z Združenimi dr-

žavami tudi kakor s silnim, ambicioznim in trdovratnim faktorjem v veliki mednarodni politiki. V tem je velikanski pomen smrti Mac Kinleya in nastopa naslednika mu Roosevelta.

Potovanje carja na Francozko. Včeraj zjutraj sta car in carica na yachti »Standard« odplula iz Kiela, kjer sta pustila svoje hčerke do povratka iz Francije. Ob odhodu so carsko dvojico pozdravile tamkaj zasidrane nemške vojne ladije se strelili iz topov. Včeraj ob 5. uri popoldne je »Standard« došel v Brunsbüttel, odkjer je danes ob 5. uri zjutraj odplul v Dunkerque.

Tržaške vesti.

Pogreb pok. gospe Antonije Pertotove v Barkovljah je pokazal vnovič, koliko spoštovanja uživa ta rodbina ne le v Barkovljah, ampak tudi v mestu in po vsej okolici. Udeležba je bila — vzlic slabemu vremenu — naravnost ogromna. Od blizu in daleč so prihiteli, da žalujočim ostalim izrečejo svoje sočutje, a pokojnici izkažejo poslednjo čast. Pred hišo žalosti, v cerkvi in na grobu je pevalo društvo »Adrija« mile žalostinke.

Umrl je v tržaški bolnišnici za legarjem bivši pisarniški uslužbenec »Narodne tiskarne« v Ljubljani, g. Raubar. P. v m.!

Kaj se pravi »sugerirati«? Naj nam oprostijo cenjeni čitatelji, če se mramo danes spustiti celó na filozofsko polje. »Delavec« Rdeči prapoi« očitá namreč »Slovenki«, da hoče svojim naročnicam »sugerirati« krščanstvo. Taka trditve je zelo zanimiva iz več razlogov. Prvič dandanes ljudje mnogo tožijo, da med nami vera pojema. Mi, ki priznavamo veliko važnost vere tudi za razvoj naroda, se moremo le veseliti, ako edini slovenski ženski list »sugerira« svojim čitateljem vero. Na drugi strani pa se nam zdi čudno, da prononeirano katoliški listi z nekakim neupanjem gledajo na »Slovenko« ter da si ista baš sedaj leži v lasih s katoliškim »Slov. učiteljem«. Tretji razlog, da se nam zdi ta trditve zanimiva, pa je zgolj znanstvenega značaja. Dosedaj smo namreč imeli o besedi »sugerirati«, kakor vidimo, docela napačen pojem. »Subgerere« bi po naših ostankih latinščine značilo »podmetniti«, in mislili smo, da je dandanes s to besedo združena pojem nekekega prepričevanja nenaravnim potom, nekekega omamljenja, da oseba, kateri kako stvar sugeriramo, verjame, čuti ali dela, česar bi v navadnih okoliščinah ne storila. Vsekako smo bili prepričani, da sugerent uvaja v človeško dušo nekaj novega, česar doslej niti ni bilo v isti. Toda modri učitelji okolo »R. P.« so nas desavuirali....

Kdo bi se upiral toliki zgovernosti? Mi torej hočemo verjeti, da so glede razlage te besede zadeli pravo.

Toda ponižno si usojujemo pripomniti pri tem, da je krščanstvo, po našem mnenju, že bilo v dušah Slovenk prej, nego jim ga je začela »sugerirati« »Slovenka« in upamo tudi za trdno, da ostane še nadalje dobro ohranjeno v slovenskih sreih, v kljub vsem slovenskim socijalistom, ki sicer ofiojelno zatrjujejo, da jim je vera zasebna stvar v resnici pa obračajo vso pozornost na to, da bi pred vsem uničili krščanstvo.

Drugače ne more biti, kajti oni so hlapci Židov, ki se krščanstva boje, kakor — gosp. Kristan bi rekel: hudič — krža!

Iz delavskih krogov nam pišejo: Ni mi mogoče, da bi Vam prav povedal, kako mi je bilo, ko se mi je tedni nudila prilika, da sem se razgovarjal s 25-torico Črnogorcev, samih delavcev-trpinov. Delavec sem tudi jaz in zato sem Vam napisal teh par besed kakor vem in znam.

S temi črnogorskimi delavci sem se bil sešel tu pri sv. Jakobu. Pravili so mi, da so tu na Primorskem že 2 meseca ter da so delali na gradnji nove istrske železnice. Delo da je bilo dovršeno in ni jim ostajalo drugega, nego da so odšli od tam in so došli v naše mesto. Vsacega dela bi se bili radi lotili, pa ni bilo človeka, ki bi jih bil vsprejel, če prav je tu za tisoče težakov dela. Zakaj Vam povdarjam to, gospod urednik! Zato, ker je poznana stvar, da jih imamo tu na tisoče delavcev, ki so prišli od zunaj, ki niso naši podaniki, a ki vendar jemljejo domačinom kruh iz-pred ust in nas v zahvalo zasramujejo in pitajo s — ščavi! Ali ni žalostno to, dragi gospod urednik? Tujece sme vesti kakor gospodar na tej zemlji, mi pa, domačini, mi rojeni, vzrasli iz te zemlje, navezani nanjo po krvi in rojstvu, mi naj bi

bili na tej svoji lastni zemlji tujčevi — sužnji!!

Iz blažene dežele — lakote vsprejemljejo torej delavce, za Črnogorce pa niso imeli dela. Kaj pravita k temu gg. Kristan in Kopač, ona dva, ki vedno kričita, da delavci smo vsi bratje, da delavce nima domovine, da mu je domovina povsod tam, kjer je našel kruha, da mora torej delavce vsprejemati delavca po bratski, ne mené se za to, od kod je prišel in katere narodnosti je?!! Kaj pravita k temu? Ali pa so vsi ti lepi in človekoljubni nauki veljavni le tedaj, ko imajo priti Italijanu iz kraljevstva v prilogo?!

Črnogorec so mi pravili, da pojdejo v Gorico. Nadejajo se, da kje po vipavski dolini najdejo dela. Mi slovenski delavci jim privoščamo to iz sreče, saj so pustili med nami najugodnejše spomine.

Par besed o naši »neizprososti«. Neki rodoljub je v sobotni številki »Edinosti« dal duška svojemu ogorčenju nad čudnim postopanjem neke barkovljanske trgovke s slovenskimi strankami ter nam o tem priporočil: naj bomo »neizprosni« in naj se ravnamo po starem geslu: »svoji k svojim!« — dokler se dotičnik ne pobotja!! — Šment! To je pač res že prav karakteristična slovenska »neizprosost«! Recimo, da bi Slovenci barkovljanski iz navedenega vzroka res jeli ogibati se dotične štacune, in bi tista »laška« trgovka, rodom iz Sežane, čije otroci nas pitajo s »ščavi«, imela od tega kako škodo, smemo pač biti prepričani, da bi si z laskanjem ali celo kakim petakom za sv. Cirila in Metodija ali pa za »Narodni dom« kmalu spet priborila zaupanje Slovencev: »saj se je pobotjalo«! Denar ne smrdi, in to vedo tržaški židovski trgovci prav dobro, ki imajo vedno kakega moža na razpolago, kateri za silo lomi slovenščino. In kaj imamo mi od tega? Škodo, ker s tem marsikaterega premotijo, da hodi k nasprotniku, ne sluté, da je isti, navzlic svoji morebitni posli-slovenščini, naš nalluteji sovražnik. Lisiča pač spreminja svoj kožuh, ne pa svoje narave. Zato nič: »Svoji k svojim!« — »dokler se naši nasprotniki ne pobotjajo!«, ampak bodimo res neizprosni s človekom, ki je pokazal, da ni naš! Sicer je prav, da se tak »pobotjšanec« roga neumnim »ščavam«.

Slov. trg. pomočnik.

Ranopravnost na naših sodiščih. G. Josip Bizjak, varuh nekega nezakonskega otroka, je bil te dni na tukajšnjem sodišču radi neke tožbe, ki jo je imel v stvari tega otroka. Uradnik, h kateremu je prišel, govoril je slovenski in mu tudi neki spis, katerega je potreboval, sestavil v slovenskem jeziku. Dotični uradnik se je podal potem z Bizjakom k oficijalu Razatti-ju, kateri bi bil moral ta spis podpisati. Ali, da bi bili videli tega gospoda Razattija, kako se je razkoračil in debelo pogledal listino. »Kaj je to — zadr! se je proti podrejenemu uradniku — zakaj ste napravili v slovenskem jeziku?« »Jaz sem mu napravil, kakor je zahteval«, je pojasnjeval uradnik. — »Tukaj ne poznamo drugega jezika, nego laškega, tukaj je vse samo laško!« Oblastni mož je na to dotični slovenski spis raztrgal in ga vrgel ježno na tla. »Tukaj ukazujem jaz, je nadaljeval ves razkoračen, in nihče drugi, vi pa sporočite to v »Edinost«, če vam je ljubo!«

»Kaj pa je s tistim spisom, ki ste ga strgali?« je vprašal na to Bizjak. »Napravim že jaz drugega.« »Da, ali jaz nimam časa, da bi ga zgubil tukaj radi vas.« »Če nimate časa, pa tecite«, se je odrežal Razatti možko in Bizjak je na to odšel, ne da bi bil dovršil svoje opravilo.

Je-li treba komentarja? Ne! Le malo vprašanje si hočemo dovoliti do pristojnih oblasti: Mari plačujemo mi uradnike za to, da brijejo nore iz nas in zasramujejo naš jezik?! Prosimo odgovora!

Deževje in vinska letina. Iz raznih naših vinorodnih krajev prihajajo prav žalostne vesti o letošnji letini. Še pred tremi tedni je kazalo povsod tako lepo, kakor že lansko ne. In vendar je bilo lansko vino prištevati mej najbolje. Vслед neprestanega deževja pa so jagode popokale, kar je bilo zrelega grozdja; in sedaj gnijejo iste. Naši vinogradniki gledajo z obupom v bodočnost. Svoje vinograde so regenerirali z velikimi žrtvami, a sedaj je uničen njihov up za letošnje leto. Ubogi kmet!

Nemški vojaki v Trstu. Dne 24. t. m. dospejo v naše pristanišče na parniku »Fran Ferdinand« nemški vojaki, ki se vračajo iz Kitaja v svojo domovino na Nemško. Iz Trsta odpotujejo dne 26. t. m. s posebnim vlakom

na Dunaj, kjer se ustavijo par dni, na kar bodo nadaljevali svojo vožnjo na Nemško. Ukrenile so se vse možne varnostne odredbe, da bi nemški vojaki ne zanesli semkaj kake nalezljive bolezni.

Narodne pesmi v tržaški okolici. Kakor smo naznanili že pred par dnevi, sklenili sti pevski društvi »Velesila« in »Slava«, da tudi letos uvedeti med narodne nove narodne pesmi. V ta namen se obračati omenjeni društvi do naših pesnikov s prošnjo, da jima blagovolé doposlata v narod. duhu zloženih pesmi, izmed katerih se izberejo potem nekatere, da se uglasijo. Pesmi naj se blagovolé doposlata odboru pevskega društva »Velesila« v Škedenj!

Popravka. V večerajnji uvodni članek urinili ste se nam sledeči tiskovni pomoti: V stavku: »Chi è stato «videntemente... mora se glasiti »violentemente«. Mesto § 3344 mora stati § 344 drž. zak.

Pijanost in surovost. Predsinoči se je zapletal po borznem trgu 32-letni Ivan F. iz ulice S. Servola št. 12. Ker mu težak Ivan R. iz ulice Solitario, katerega je bil srečal na borznem trgu, bogve iz kakega uzroka ni bil všeč, začel ga je Ivan F., po stari »hvalevredni« pijanski navadi, prav energično obdelovati z vsemi mogočnimi naslovi, kakor delajo tako (v novejših časih) slavni voditelji parlamentarnih opozicij, kadar hočejo vreči kako ministerstvo. Mož pa je pozabil le na to jedno: da morajo biti opozicije na — trdnih nogah, kadar se hočejo podati na take nevarne eksperimente, ker sicer je zadosten le majhen sunek in opozicija leži na tleh z razbitim nosom. To se je zgodilo tudi temu našemu junaku, ljubitelju božje kapljice in pouličnega kravala; R. se je vsled nekorektnega napadalčevega postopanja čutil razžaljenega v svojem človeškem dostojanstvu in je sitneža porinil se sunkom od sebe. Navdušeni govornik se je nekoliko zapletel, zaplesal in v pravem pomenu besede »ukul-padele«. Tu pa se je naenkrat spremenila vesela stran tega ponličnega prizora... premagani izzivalec je začel na tleh stokati in se je zastoj trudil, da bi se dvignil. Prišli so usmiljeni ljudje, ga dvignili, spravili v kočijo in odposlali na zdravniško postajo, kjer so ga preiskali in mu našli več ran, katere si je prizadel o padcu; vrhu tega pa si je revež še spahnil in zlomil levo nogo. Ivana R. pa so redarji spremili v svojo »kancelijo«, ga vzeli na »protokol« in ga izpustili na svobodo z nič kaj prijetnim pozdravom: na svidenje!

Drobne vesti. Poskušen samomor. Večraj smo poročali pod tem naslovom, da je Angelo F. v ulici Paduina št. 4 skočil z okna in se nevarno ranil. Danes moramo to vest popraviti v toliko, da Angelo F. ni skočil svojevoljno, ampak je ponesrečil. Revež je večraj umrl.

Ogenj v tiskalnici olja. Vest, da je ogenj v tiskalnici olja pogašen, ni resnična, ker se je zopet vnelo nekaj sodov olja. K pogorišča prihaja se vedno vse polno mestnih radovednežev prodajati svojo — radovednost.

Pretep. 19-letni slikar Julij Pertot iz Barkovelj dobil je rano na desno roko v pretepu z nekim nepoznanecem. Na zdravniški postaji so mu dali potrebno pomoč.

Nenadna smrt. Katarina Žirjav iz Vipave, stanujoča v ulici Tesa št. 15, je umrla večraj na Corsu nagle smrti. Poklicana zdravniška pomoč je došla prepozno, ker revica je prej umrla. Podjetje Zimolo je truplo umrle žene prepeljalo v mrtvašnico pri sv. Justu.

Ranil s samokresom. Josip Stare iz Barkovelj št. 86 je čistil samokres. Ni pa vedel, da je to nevarno orožje nabasano. Kar se mu je samokres sprožil in ga — seveda — ranilo. Ponesrečenec je hitel v bolnišnico in je imoral ostati tam.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 18 septem. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Boscetto 32, hišna oprava; Škedenj, spomeniki, kamni in krčmarska oprema; ulica delle Poste 4, stroj; ulica Molin grande 4, delavniška oprema; ulica Caserma 12, hišna oprava; ulica della Guardia, hišna oprava; ulica Donota 5, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Večraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 15° 3, ob 2. uri popoldne 16° 3 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 754.5 — Danes plima ob 10.53 predp. in ob 12.0 pop.; oseka ob 4.54 predpoludne in ob 5.55 popoldne.

V počestitve spomina pok. Antonije Pertot. Mesto venca na krsto gospej Auto-

niji Pertot iz Barkovelj je daroval gospod Ivan Martelane 10 K za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda.

Vesti iz ostale Primorske.

× Izvolitev novega župana. V Št. Petru pri Gorici s. mesto pokojnega grofa Coroninija izvolili županom posestnika Ivana Bufolina.

× Nesreča na morju. Predvečerašnjem je blizu Štrunjana veter prevrnil neko jadrenico (bragoe), ki je plula iz Trsta proti Štrunjanu. Trije mornarji, ki so bili na krovu, so padli v morje in se rešili na neko drugo jadrenico, ki je plula tam blizu. Pod krovom jadrenice pa sta ostala dva potnika in nista se mogla spraviiti več iz povrnjene ladije. O tej nesreči je doznal kmalu poveljnik parnika »Portorose«, ki je ob 6. uri popoldne priplul iz Trsta v Izolo in se je takoj nameril na mesto, kjer se je dogodila nesreča. Blizu prevrnjene ladije je našel poveljnik parnika dve drugi ladiji, katerih moštvo se je zastoj trudilo, da bi zopet obrnilo prevrnjeno jadrenico. Moštvo parnika pa je s pomočjo prvih in pod poveljstvom kapitana Fragiaco mo kmalu zaobrnilo ladijo in rešilo iz nje oba potnika. Večraj zjutraj so spravili rešeno ladijo na kopno.

Vesti iz Kranjske.

* Slovenski jezik na postaji v Št. Petru. Pišejo nam: Kadar-koli potujem iz svojega skritega zakotja kamorkoli si bodi, je gotovo, da se moram vedno — jeziti! Pomislita: n. pr. v Nabrežini, v Št. Petru in na drugih postajah človek ne more dobiti postrežbe, ako govori v slovenskem jeziku. Večraj sem bil n. pr. v Št. Petru, kjer sem se v družbi z nekim prijateljem in prijateljico ustavil v kolodvorski restavraciji. Postrežbo smo še dobili za silo na slovensko zahtevo. A natak, ki dela račune ni hotel in ni hotel govoriti — slovenski, ampak hotel me je takorekoč prisiliti, da moram govoriti — nemški! Ker pa pri meni ni nič opravil, obrnil se je do prijatelja. A tudi prijatelj je ostal trd, da je bil natak slednjič prisiljen, spregovoriti par slovenskih besed! A najlepše je bilo to, da je neka dama, ki je sedela pri isti mizi ter smehlja je opazovala, kako smo bili trdi, pripomnila, ko je natak odšel: »Zna slovenski, a noče govoriti!« To je res škandal, da bi se morali mi, radi jednega natak, na naši zemlji posluševati ptujega jezika! To je vendar škandal! In kdo je kriv? Seveda mi sami, ker smo premečki! Ko bi mi odločno nastopali, videli bi, kako hitro bi nastopile druge razmere!

* Povodnji na Kranjskem. Vsled neprestanega vodovja so tu-li na Kranjskem — kakor posnemljemo iz ljubljanskih listov — reke in potoki silno narastli oziroma izstopili. Iz Št. Jerneja na Dolenjskem poročajo n. pr. »Slovenec«, da se je Krka z dotoki razlila preko vseh bregov ter poplavlila polja in travnike. Na nekaterih mestih je deroča voda odtrgala mnogo rodovitne zemlje, na drugih je pa nanesla mnogo blata. Potoki so v šentjernejški občini tako narasli, da je voda prišla celó v bolj oddaljene hiše, kleti in hleve. Ljudje in živina so morali zapuščati svoja bivališča. V hišah, ki stoje blizu potoka, je voda stala jeden meter visoko in še čez, tako, da je v njih pohištvo plavalo. Povodenj je veliko škodo napravila, ker je odnesla mnogo poljskih pridelkov, ceste raztrgala, vrtno ograje, brvi in mostove podirala. — Iz Brusnice pišejo istemu listu: Kaj bo to? Skoraj smo že pozabili, kako je solnce. Ljudje so veliko pokosili, a ne morejo nič sušiti. Mesto otave izvažajo gnoj domov. V petek popoldne je bilo za Brusnice nekaj stršnega! S hribov so se pridrvili narastli hudourniki, ter so Brusnice od vseh strani takorekoč zalili. Vse brvi, vse mostove, razun dveh, je voda podrla, prestopila bregove ter se razlila po vasi. Pridrla je v kleti, hleve in hiše. Uboga živina mora biti v vodi, a svinjaki so bili sploh v nevarnosti, da jih poruši silna moč vode. Kaj takega ne pomnijo ljudje od leta 1874. Škode je veliko po njivah in po vinogradih. Grozdje vsled deževja splošno gnije.

* Častne svetinje za 40-letno zvesto službovanje so dobili: Jurij Strapnar pri sv. Križu, Marija Mavrič v Kozarjih, Liza Potočnik v Bukovici, Ana Justic v Dolgih njivah in Helena Sebeničnik v Drnovici.

Brzjavna poročila.

Carjevo potovanje na Francozko. BRUNSBÜTTELKOP 17. (B) »Standard« je ob 5¼ ure zjutraj s carsko dvojico odplul v Dunkerque, dočim je križar »Svetlina« že večraj popoldne odplul na morje.

Romunski gostje na Grškem. ATENE 17. (B) Rumunski gostje so bili v Patrasu in Olimpiji vsevprek prirčno vsprejemani. Brzjavko, došlo od kralja rumunskega, smatrajo grške novine kakor pojav prijateljstva ter govore simpatično o njej.

Smrt Mac Kinleya. BUFFALO 17. (B) Na večerajnji konferenci ministrov in tu bivajočih prijateljev je predsednik Roosevelt razložil svoje politične nazore. Njegova politika, da se ne bo v nobeni točki razlikovala od one Mac Kinleya. Tudi Roosevelt je za razsežnejšo reprocitetno med kupovanjem in prodajanjem blaga. Tudi on je za to, da se trgovinska gonja proti drugim deželam popolnoma neha, da se sklenejo reciprocitne pogodbe, da se odpravijo tiste carine, ki niso dalje potrebne za dohodke države, ali pod pogojem, da ameri-kanska industrija in delo ne bosta na škodi. Po programu Roosevelta se imajo ustvariti direktne paroplovne črte mej Zjedinjenimi državami in obalmi južne in centralne Amerike.

Trgovinsko mornarico treba vspevati in graditi ladije in sicer z ameriškimi denarjem, ladije, ki bodo last Amerikanov in ki bodo plule pod ameriškimi praporom. Kanal preko zemeljske ožine je dovršiti čim prej in je zgraditi kabel, pripadajoči ameri-kanski vladi, ki bo spajal deželo-mater z vnanjimi posesti. Roosevelt je tudi za to, da bi se vsi prepri s tujimi narodi reševali potom razsodišč, da bi se tako izogibali vojnam. On bi hotel, da se prištedenja naroda polagajo v banke in da bi se drugi naloženi kapitali varovali s trgovinskim vspevanjem dežele.

BUFFALO 17. (B.) Obtožno sodišče je proti Szolgoszu dvignilo obtožbo radi umorstva prve stopnje.

WASHINGTON 16. (B.) Vlak s truplom Mac Kinleya je došel semkaj ob 8. in pol uri zvečer. Na vseh postajah je vlak vozil počasneje in se je povsodi zbrala velikanska množica ljudi.

NEW-YORK 17. (B.) Mosta (to je glasovit anarhist — Op. Ur.) so danes odveli na sodišče. Sodnik je izjavil, da ne veruje, da bi bil šenvalni članek, priobčen v Mostovem listu v zvezi z zločinstvom C olgo-za. Mosta so izpustili na svobodo proti poroštvu 500 dolar.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA:	ZALOGE:
Via Tesa,	Piazza Rosario št. 2
vogal	(šolsko poslopje)
Via Limitanea	in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO

Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zahvala.

Dokazi istrenega sočutja, ki so nam prihajali od vseh strani, iz mesta in okolice, povodom nenadne smrti naše preljubljene in nepozabne soproge, sestre matere, tašče, stare matere, gospe

Antonije Pertot

so nas ganili v dno duše. Ne nahajamo besed, da bi izrazili primerno zahvalo na toliki ljubavi in prijateljstvu. Zlasti zahvaljujemo one, ki so drago pokojnico spremili k večnemu počitku: prečastito duhovščino, vele-spoštovane gg. učitelje, slavno društvo »Adrija« (na ganljivem petju) in vse druge, ki so prihiteli od blizu in daleč, da naši pokojnici skažejo poslednjo čast. Zlasti pa nas je dirnilo v sree, ko smo videli toliko število žalovalcev iz bolj oddaljene zgornje okolice.

Hvala, srčna hvala vsem! Grozen je udarec, ki nas je zadel in le taki premagljivi dokazi iskrenega sočutja morejo biti v tolažbo užaljenim dušam našim! Uverjeni naj bodo torej vsi, da jim hvaležnost naša ostane neizbrisna v srcih naših. Bog poplačaj vsem!

V BARKOVLJAH, dne 17. septembra 1901.

Rodbina Andrej Pertotova.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

V najem se odda

hiša in krčma z velikim hlevom, ležeča v Lokvi ob skladovalni cesti, eventualno nekoliko zemljišča. Več se poizve pri upravi »Edinosti«.

Na prodaj.

Zaradi bolezni v družini se prodaja lepó urejena trgovina. Ista se nahaja sredini mesta in je aktivna.

Naslov pove iz uljudnosti uredništvo »Edinosti«.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Od danes naprej se prodaja istrski teran po 32 nvč., za na dom po 30 nvč. liter. Rebula iz Brd po 32 nvč. liter. Vinski očet po 12 nvč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 nvč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Marljivi mladeneč,

kateri zna vsa ženske in moška dela opravljati kakor: kuhati, likati itd. išče primerne službe. Ponudbe na upravo »Edinosti«.

Ste li gluhi??

Vsaka vrst gluhosti in slabega sluha se ozdravi z našo novo iznajdbo. Samo gluho-rojeni so neozdravljivi. Šumenje v ušesih, preneha takoj. Opišite Vaš slučaj. Preiskovanja in navodila brezplačna. Vsaki se zmore z malimi troški doma sam ozdraviti.

Internationalni zavod za zdravljenje ušes.
596 La Salle Ave., Chicago, Ill.

Kdor potrebuje žaluzije, tkane lesene ali pletene rolete, železne ali lesene zatvornice za prodajalnice, naj se obrne na varnost na

Prvo hrvatsko tovarno žaluzij roletov, lesenih in železnih zatvornic in kartonaže

G. Skrbic

Zagreb — Nica 40 — Zagreb.

Ceniki brezplačno in franko. Varnost se potovalnih zastopnikov, ki zahtevajo denar v naprej.

Tehnični urad.

Ustanovljeno 1877.

SCHNABL & Co. - TRST

Via delle Poste vecchie (vogal Via Vienna).

Zaloga strojev in tehničnih priprav.

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjetij vseh vrst.

Inštalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „OTTO.“

Motori na veter in vodno moč.

Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd.

Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopališč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo, plin in par.

Materijal za stavbišče.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle.

Pripadki. Kovine. Razne pipice. Predmeti od gome. Stiskalnice za grozde in oljkn, čistilnice, rešetalnice, pine za delat surovo maslo kakor

tudi vsi drugi poljedelski stroji. Železne traverse in kolesa. Cement »Port-

land« in »Romano. Olja za kolesa in masti.

In v obče vsi predmeti za obrtna podjetja in mornarstvo.

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštna.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

se zeleno varstveno znamko »nuna« 12 malil ali 6 velikih steklenic 4 krone franko.

A. Thierry-ja stolistno mazilo

2 lončka 3 kron 50 stot franko, razpošilja proti predplačilu:

A. Thierry-ja lekarna „Pri angelju varhu“ v Pregradi, Rogotec Slatina (Rohitseh-Sazerbrun).

DUNAJ: Centralna zaloga: Lekarnar C. Brady, Fleischmarkt 1. — BUDAPEST: Lekarnar L. pl. Török in Dr. Egger. — ZAGREB: Lekarnar S. Mittelbach. Na drobno se vdobiva povsod.

Novo tržasko pogrebno podjetje

se je premestilo

s pisarno in zalogo pogrebnih predmetov na Piazza delle Legna 4.

To podjetje si je pred kratkim nabavilo nove in elegantne vozove, potrebščine, in obleke, vsprejelo v svojo službo novo in praktično osebje ter vsprejema pogrebe kateregakoli razreda po lastni tarifi.

Podjetje preskrbi tudi kolikorsibodi vozov pri spremljevanju pogrebcev na pokopališče.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7. — Podružnica: Via Torrente 4.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. — Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernih cenah.

Najbolja prevlaka za podove

je Fernolendtov

bliščeči lak za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako prejšnjo prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni v plehasti škatlji.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, VI Schulerstrasse št. 21
Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštne povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo za ohranjanje podplatov „Vandol“. Kovinska čistilna zmes, srebne in zlate čistilna mila, laki za usnje in bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito d. v. o. g. državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.

Od brata Hrvata!

Čč. gg. Žnidaršić & Valenčič
prva kranjska tovarna testenin
v Ilir. Bistrici.

Moja patriotička dužnost nalaže mi, da Vam izrazim podpuno priznanje vrhu pri-poslanih mi makarona.

Isti su izvrstne kvalitete te nadnašaju u tome pogledu sve, koje sam dosele od raznih tvrdkah imao.

Osebito priporočam trgovcem Hrvatima „makarone“ gospode Žnidaršić & Valenčič u Ilirskoj Bistrici, Kranjska, jer ista gospoda vjerni svom materinjom slavenskom jeziku imaju napisane na kartonima lihi »Slavenski«, te stoga nije nam sada nužda uzimati kot stranaea, koji nam šalju »makarone« sa napisom madjarskim, talijanskim i. t. d.

Ovu moju izjavu možete, ako želite, v javnost dati.

Vladimir Gorsetić
trgovac
Požega, Hrvatska.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

Jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2, nasproti ženskomu liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Redka prilika!

300 komadov za samih Mk. 3.

Ena krasna dobro idoča ura s 3 letnim jamstvom in lepo verižico; 1 krasna garnit, gumbov za srajce ovratnik in manšete iz double zlata; 1 fina škatljica za cigare; 1 eleg. brušuro žepno ogledalo s finim glavnikom; 1 beležnica v angležkem platnu; 1 eleg. brušna igla za dame iz prima double zlata; 2 gumba od simili briljantov; 1 krasno pozlačen prstan z imitovanimi biseri za dame, ali gospode; 1 najboljša novčarka z usnja; 1 krasna špila za kravato se simili briljanti; 1 dobrodišeče milo; 20 angl. predmetov za dopisovanja in še 200 komadov raznih predmetov, koji so doma neobhodno potrebni. Teh 300 predmetov za samih Mk. 3 z uro vred, ki sama toliko velja, razpošilja samo nekaj časa po povzetju.

Skladišče Opava (Šlesko).

Poštno predalo št. 15

Pri odjemu 2 zavrtkov dodam lep nož z 2 rešili brezplačno.

Kar ne ugaja, denar nazaj.